

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten
Postboks 230 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

16/3266-115

17. desember 2020

Statsbudsjettet 2021 - Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten - tildeling av bevilgning

1. Innledning

I dette brev fremkommer Helse- og omsorgsdepartementets prioriteringer og resultatmål for 2021.

1.2 Om Helseklage

Helseklage ble etablert 1. januar 2016 gjennom sammenslåing av sekretariatene til Pasientskadenemnda, Statens helsepersonellnemnd, Klagenemnda for behandling i utlandet, Apotekklagenemnda og Preimplantasjonsdiagnostikknemnda (PGD-nemnda). I tillegg kommer nærmere definerte klagesaksområder fra Helsedirektoratet og Helfo. Det er kun sekretariatene som er slått sammen. Preimplantasjonsdiagnostikknemnda ble nedlagt i 2020. De øvrige enkelte nemndene består, og deres oppgaver og uavhengige stilling opprettholdes. Helseklage skal som sekretariat for nemndene forberede klagesaker om erstatningskrav fra pasienter som mener at de er blitt påført skade innen helsetjenesten, klagesaker om avslag på søknad om autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning og klager fra helsepersonell på administrative reaksjoner mv. Videre skal Helseklage forberede behandling av klager på søknader om dekning av utgifter til behandling i utlandet. Helseklage er også klageinstans for klager på helserefusjonsområdet og enkelte andre klagesaker fra Helsedirektoratet og andre instanser.

1.2 Bevilgninger

Tabell tildelte bevilgninger

Kapittel	Post	Betegnelse	Bevilgning 2020	Bevilgning 2021
742	01	Driftsutgifter	149 132	161 587

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Spesialisthelsetjenesteavdelingen

Saksbehandler
Reidar Skilbrei
22 24 87 55

742	21	Spesielle driftsutgifter	15 755	15 763
3742	50	Premie fra private	2 406	2 392

(1000 kroner)

Ved behandling av statsbudsjettet for 2021 er det vedtatt å styrke bevilgningen til Helseklage med 12 mill. kroner innenfor pasientskadeområdet.

I statsbudsjettet for 2020 ble kap.741 Norsk pasientskadeerstatning, post 01, styrket med 9 mill. kroner til økt saksbehandling og dekning av utgifter til utvikling av felles IT-systemer for NPE og Helseklage. Basert på dialogen med NPE og Helseklage ble beløpet fordelt mellom etatene med bruk av fordelingsnøkkelen som virksomhetene benytter seg av ved fellesutgifter. Det innebærer at 3,78 mill. kroner ble avsatt til Helseklage. Ordningen videreføres for 2021.

For 2021 er avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE) satt til 0,6 pst. av driftsutgiftene.

2. Mål og krav

De overordnede prioriteringene i 2021 er å redusere omfanget av eldre saker, og holde saksbehandlingstidene så lave som mulig innenfor vedtatte økonomiske rammer.

2.1 Mål:

- Opprettholde høy kvalitet i saksbehandlingen
- Sikre rask og god saksavvikling
- Gi alle som bringer en sak inn for Helseklage informasjon om hvordan saken vil bli behandlet og hvor lang tid det forventes å ta
- Avgjørelsene i nemndene skal være godt begrunnede og forståelige for brukerne
- Nemndenes virksomhet skal gjøres godt kjent for pasienter, helsepersonell og offentligheten generelt

2.2 Pasientskadeordningen

Styringsparametere:

- Alle saker innkommet før 31.12.2018 skal være avviklet innen utgangen av 2021.
- Avvikle 600 saker som er innkommet i 2019 innen utgangen av 2021.
- Samlet saksavvikling skal øke med 25 prosent.
- Helseklage skal utarbeide en plan for å nå 12 måneders gjennomsnittlig saksbehandlingstid innen utgangen av 2023.

Spesielle oppdrag:

Riksrevisjonens rapport om saksbehandlingstidene innenfor pasientskadeområdet, jf. Dok 1 for 2019, samt departementets vurderinger, jf. statsrådets brev til Riksrevisjonen, ble gjennomgått i etatsstyringsmøtet 10. november 2020. Noen sentrale spørsmål berører den helhetlige saksflyten mellom NPE og Helseklage, og med Pasientskadenemnda. Det er derfor

viktig at NPE og Helseklage i fellesskap gjennomgår og vurderer tiltak som berører hele verdikjeden, i tillegg til forslag som primært berører den enkelte virksomhet. Viktige oppfølgingsområder er:

- Saksbehandlingen er i liten grad tilpasset sakens kompleksitet og størrelse på erstatningen.
- I hvilken utstrekning NPE omgjør egne vedtak, og den tid som medgår før klagen blir videresendt til Helseklage.
- Det er mange saksbehandlere og eksterne involvert i behandlingen av sakene, og hvor det fører til stoppunkter og ventetid underveis i behandlingen. Etatene skal arbeide videre med å identifisere og fjerne tidstyver i egen saksbehandling.
- Ledelsens ansvar for å veilede saksbehandlerne og kvalitetskontrollere saksbehandlingen, herunder ledelsens rutiner for å sikre effektiviteten i saksavviklingen.

Rapporten omtaler også forhold i Pasientskadenemnda. Departementet forventer at sekretariatet har dialog med nemnda om bl.a.:

- Andelen av sakene som blir vedtatt av sekretariatet på delegasjon fra nemnda.
- Praksis ved behandling av såkalte normvedtak i Norsk pasientskadeerstatning, som blir påklaget.
- Praksis ved behandling av enklere beregningssaker.

Riksrevisjonen uttaler at det ikke er noe i undersøkelsen som tyder på at kvaliteten i saksbehandlingen verken i NPE eller Helseklage faller eller er for dårlig. Departementet understreker betydningen av at tilliten til kvaliteten i saksbehandlingen opprettholdes.

Som avklart i etatsstyringsmøtet skal Helseklage 1) jobbe med egne effektiviseringstiltak, og 2) samarbeide med NPE om felles tiltak. Helseklage og NPE har utarbeidet et felles forslag til mandat for oppfølging av Riksrevisjonens rapport, oversendt til Helse- og omsorgsdepartementet 3.12.2020. Helse- og omsorgsdepartementet gir ved dette brev sin tilslutning til mandatet.

Helseklage skal rapportere om oppfølging av Riksrevisjonens rapport i etatsstyringsmøtene, og oppsummere i årsrapporten.

Privat helsetjeneste

Pasientskadenemnda behandler klager på vedtak fattet av Norsk pasientskadeerstatning knyttet til behandling av saker fra privat helsetjeneste. Hovedinnholdet i ordningen fremgår av forskrift fastsatt ved kongelig resolusjon av 31. oktober 2008 med hjemmel i pasientskadeloven. Helseklage skal operere med et internt budsjett og regnskap for privat sektor. Helseklages faktiske utgifter til behandling av saker fra privat helsetjeneste utgjør grunnlaget for overføring av midler fra fondet for privat helsetjeneste til Helseklage.

2.3. Styringskrav for Helserettsområdet

Helserettsområdet omfatter klager innenfor følgende fagområder:

- Helsepersonellnemnda
- Klagenemnda for behandling i utlandet
- Klagesaker fra Helfo
- Klagesaker fra Helsedirektoratet og andre instanser

Styringskrav:

1. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i Helsepersonellnemnda skal ikke overstige 8 måneder.
2. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i Klagenemnda for behandling i utlandet skal ikke overstige 3 måneder i hastesaker, og ikke overstige 5 måneder i andre saker.
3. Klagesaker fra Helfo:
  - a) Saksavvikling i 2021 skal opprettholdes på samme nivå som i 2020
  - b) Antall klagesaker eldre enn 2 år skal reduseres med 15% i løpet av 2021
4. Klagesaker fra Helsedirektoratet og andre instanser, skal ikke overstige 6 måneder.

3. Forventninger til helseklage av administrativ karakter

3.1 Fellesføringer

Inkluderingsdugnaden

Helseklage skal arbeide for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Etaten skal i årsrapporten gjøre rede for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Helseklage hatt nytilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal en melde i årsrapporten tallet på de med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nytilsetninger i faste og midlertidige stillinger totalt. Etaten skal rapportere i tråd med [retningslinjene](#).

Øke antall lærlinger i offentlige virksomheter

Regjeringen har satt ambisiøse mål i regjeringsplattformen for inntak av lærlinger i offentlige virksomheter. Det er et krav til statlige virksomheter å knytte til seg minst én lærling, og det skal vurderes hvert år om virksomheten kan øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag. For å styrke en felles innsats skal statlige virksomheter knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor som vil bistå virksomhetene med oppfølging av lærlingene. Helseklage skal vurdere muligheter for å ta inn/ øke antall lærling(er) i virksomheten, og tallet på lærlinger skal rapporteres i virksomhetens årsrapport

3.2 Oppnevning av nemndsmedlemmer

Sekretariatet skal holde oversikt over funksjonstiden til medlemmene i de ulike nemndene, og bistå departementet med forslag til medlemmer til nemndene.

3.3 Risikostyring og intern kontroll

Klageorganet skal i henhold til pkt 2.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten etablere dokumentert internkontroll tilpasset risiko og vesentlighet. Risikofaktorer som kan medvirke til at målene til Klageorganet ikke nås, skal identifiseres, og korrigerende tiltak som med rimelighet kan redusere sannsynligheten for manglende måloppnåelse, skal beskrives.

3.4 Fullmakter

Helseklage kan overskride bevilgningen over kap. 742 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3742 post 50.

Personalfullmakter vil bli ettersendt.

3.5 Krav til rapportering

Den formelle rapporteringen fra Helseklage til Helse- og omsorgsdepartementet forutsettes gitt i etatsstyringsmøte, årsrapporten og i den ordinære budsjettprosessen, se tabell nedenfor. Helseklage plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Med vesentlige avvik menes alvorlige forhold eller hendelser som hindrer etaten i å nå sine mål, indikasjoner på at forbruk/inntekter vil avvike vesentlig fra tildelte budsjetttrammer, og brudd på sentrale lover og regler. Etaten skal orientere departementet om saker med mediemessig eller politisk interesse.

Innspill i den ordinære budsjettprosessen skal for hvert av fagområdene bl.a. inneholde:

- Utvikling i antall nye saker ved tidspunktet og prognoser for resten av året (i absolutte tall og prosentvis endring i forhold til tilsvarende perioder året før).
- Utvikling i saksavvikling og prognoser for resten av året.
- Utvikling i saksbehandlingstid i tråd med målene i pkt.2.

Rapporteringstidspunkter:

- januar 2021. Årsavslutning for statsregnskapet 2020. Tidsfristene for de ulike oppgavene fremgår av egen oversendelse fra Helse- og omsorgsdepartementet.
- 15.02.21. Budsjettstatus relatert til RNB-2021.
- 15. mars 2021. Årsrapport for 2020.
- 15.04.21. Helseklages budsjettforslag for 2022.
- 1.06.21. Oversende forslag til tekst til Prop. 1 S (2021 - 2022).

20.09.21. Rapportering på måloppnåelse, resultater og eventuelle vesentlige avvik på oppdrag, samt budsjettstatus

Med hilsen

Are Forbord (e.f.)
avdelingsdirektør

Reidar Skilbrei
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer